

1. KNVB visie op beter leren voetballen

2. Opleidings- en Coachingsdoelstellingen Jeugdvoetbal

- 5.1 Kenmerken per leeftijdscategorie
- 5.2 F-pupillen
- 5.3 E-pupillen
- 5.4 D-pupillen
- 5.5 C-junioren
- 5.6 B-junioren
- 5.7 A-junioren
- 5.8 11v11 Teamorganisatie en taken per positie

3. Beoordelingsformulier

- 6.1 Uitleg beoordelingsformulier
- 6.2 Beoordelingsformulieren (Voorbeeld, 7v7 en 11v11)

1. KNVB visie op (beter) leren voetballen

Over de visie van de KNVB op het leren voetballen bestaan nog vaak misverstanden. Om aan alle onduidelijkheid een eind te maken leggen we hier kort en bondig uit wat de visie van de KNVB is. In het kort gezegd komt het er op neer dat de KNVB kiest voor het credo: *voetballen leer je door te voetballen*. De technische staf van de KNVB neemt de kenmerken van het voetbalspel als uitgangspunt.

Voetballen

Voetballen is een spel. Kenmerkend voor een spel is, dat -binnen de spelregels- mensen keuzes kunnen maken. Er zit een bepaalde vrijheid en daarmee creativiteit in. Voetballen is een ingewikkeld spel, vooral door het grote aantal spelers dat in het veld staat: 11 tegen 11. Alle 22 spelers nemen beslissingen en de speler die de bal heeft moet reageren op die beslissingen. Daar komt bij dat in voetballen de bal vrij is, in tegenstelling tot andere balsporten, zoals basketbal, waar de bal door de spelers vast kan worden gehouden. Dat betekent dat als de bal in het spel is deze ieder moment kan worden afgepakt. Daardoor levert voetbal steeds wisselende situaties op, er is niet één situatie hetzelfde. Uiteraard geldt wat in dit artikel beschreven is ook voor het voetballen in de zaal (futsal). Met het verschil dat het daarbij gaat over 5 tegen 5.

Teamfuncties en teamtaken

Wat wordt nu bedoeld met: 'het voetballen is het uitgangspunt'? Als we kijken naar voetballen, doen we dat altijd op dezelfde manier. Ongeacht waar wordt gevoetbald, het niveau en of sprake is van jongens of meisjes die voetballen. De logische structuur van het voetbalspel blijft hetzelfde. Het gaat in het voetballen altijd om meer doelpunten maken dan de tegenpartij: winnen van de wedstrijd. Om dit voor elkaar te krijgen zal het team moeten aanvallen. Dit betekent automatisch dat de tegenpartij verdedigt. En omdat balbezit voortdurend wisselt, is er naast het aanvallen en verdedigen ook sprake van omschakelen. *Aanvallen*, *verdedigen* en *omschakelen* noemen we teamfuncties. Teamfuncties kunnen worden onderverdeeld in teamtaken (bij aanvallen zijn dat *opbouwen* en *scoren*; bij verdedigen zijn dat *storen* en *doelpunten voorkomen*).

Een teamorganisatie en een onderlinge taakverdeling zijn noodzakelijk om de wedstrijd te kunnen winnen. Binnen de teamorganisatie krijgen de 11 spelers een individuele basistaak. Pas vanuit een bepaalde teamfunctie en teamtaak krijgen de voetbalhandelingen van spelers betekenis.

Voorbeeld: aanvallen

Bijvoorbeeld: het team heeft de bal en gaat aanvallen. De speler met de bal kan gaan dribbelen, passen, passeren, schieten enz. De spelers zonder bal zullen vooral de keuze maken om te gaan vrijlopen. Wie wat doet - passen, passeren, vrijlopen etc. - en op welk moment, op welke manier en in welke richting kan alleen maar worden begrepen vanuit de wedstrijd. Alle handelingen die gedaan worden staan in dienst van het doelpunten maken om te kunnen winnen. Wat een speler doet wordt dan bepaald door medespelers en tegenstanders. Maar ook waar de actie op het veld plaatsvindt, beïnvloedt de handelingen van de spelers.

Hebben we het binnen het aanvallen over het opbouwen op eigen helft of op de helft van de tegenpartij? De (waarneembare) handelingen van de spelers krijgen betekenis binnen de context van het voetballen. In het bovengenoemde voorbeeld betekent dit dat een speler kiest om te gaan dribbelen of om te passen (over te spelen) om uiteindelijk kansen te creëren en te scoren.

Oefenen in relatie tot de wedstrijd

Het (beter) leren voetballen van (jeugd)spelers gebeurt dicht bij het voetballen zelf en sluit aan bij de drie teamfuncties in een wedstrijd: aanvallen, verdedigen en omschakelen. Oefeningen in het passen, dribbelen, passeren, schieten, het maken van schijnbewegingen, het uitvoeren van een sliding, enz. moeten bij herhaling en in wisselende spelsituaties - waarin de relatie naar de echte wedstrijd kan worden gelegd - worden uitgevoerd. De spelers moeten maximaal in de gelegenheid worden gesteld om deze voetbalhandelingen te oefenen zonder onnodige onderbrekingen en wachttijden. Daarbij oefenen de spelers bij voorbeeld om op het juiste moment vrij te lopen of een pass te geven met de goede richting en snelheid. Spelers moeten hun handelingen weer afstemmen op andere spelers.

Leerbaarheid vergroten

Met een verwijzing naar het straatvoetbal van vroeger leer je voetballen door te voetballen. De leerbaarheid van het spel wordt vergroot door het voetbal voor jonge spelers te vereenvoudigen en

overzichtelijker te maken: 4 tegen 4 en 7 tegen 7 in plaats van 11 tegen 11. Het gevolg is kleinere velden en doelen en het vereenvoudigen van de regels. Hoe jonger de spelers zijn, hoe groter uiteraard de verschillen met het voetbal voor volwassenen. Rekening houdend met de leeftijdskenmerken van de deelnemers en hun specifieke behoefte wordt dit uitgewerkt per leeftijdscategorie (F, E, D, enz.)

Drie fasen

Bij het leren voetballen worden grofweg drie fasen onderscheiden:

1. Mini-, F-en E-pupillen
2. D-pupillen en C-junioren
3. B- en A-junioren

1. Mini-, F- en E-pupillen

Kinderen in de leeftijd van 5 tot 10 jaar zijn naast het doelpunten maken vooral gericht op het in het bezit houden van de bal, het pingelen, het spelen van de bal naar een medespeler en schieten op doel. In de trainingen ligt het accent op het leren omgaan met de bal in basisvormen, waarbij er veel met kleine aantallen wordt geoefend (bijv. 3 tegen 1, 3 tegen 2, 1 tegen 1, 5 tegen 2 en allerlei variaties daarvan). Het partijspel dat zich het meest leent om het voetballen te ontwikkelen is 4 tegen 4 zonder keeper, dat als de kleinste vorm van de echte wedstrijd kan worden gezien. In verschillende variaties van het 4 tegen 4 kunnen verschillende accenten worden gelegd, waarin de handelingen van spelers met de bal benadrukt worden (zoals dribbelen-passeren, passen en schieten).

Samen doen

Maar uiteraard leren kinderen ook om te verdedigen, want als je de bal niet hebt probeer je die zo snel mogelijk weer terug te krijgen. En - zeker bij E-pupillen - leren ze dat ook steeds meer samen te doen. Ook komen voorkeuren voor posities meer tot uiting, de één vindt het prettiger om meer verdediger te zijn, de ander is meer een aanvallend type.

Wedstrijden

Bij de mini-pupillen wordt in wedstrijdjes ook 4 tegen 4 gespeeld met kleine doelen, waardoor deze kinderen op een speelse manier leren omgaan met de bal.

Bij F- en E-pupillen wordt 7 tegen 7 gespeeld (met keeper); het verdelen van 6 spelers over het halve veld geeft de beste mogelijkheden om kinderen in deze leeftijd het aanvallende en verdedigende te laten ervaren.

2. D-pupillen en C-junioren

Vanaf de D-pupillen wordt 11 tegen 11 in de wedstrijden gespeeld. Kinderen beheersen hun eigen bewegingen en willen samen met hun teamgenoten wedijveren met anderen. Ze ontwikkelen inzicht in het spel 11 tegen 11, leren omgaan met een groot speelveld, spelregels en het spelen in een opstelling. Dit betekent voor de training dat er meer aandacht komt voor de veldbezetting, spelen met linies en de verschillende taken die er per linie en per positie zijn.

Accenten

Zeker bij de D-pupillen kan het voetballen nog vaak geoefend worden met kleine aantallen, waarbij accenten kunnen worden gelegd op het aanvallende of het verdedigende. Als de spelers ouder en vaardiger zijn, zal vaker gekozen kunnen worden voor meer complexe vormen. Het partijspel 4 tegen 4 (zonder of met keepers) blijft een goed leermiddel, maar in 6 tegen 6, 7 tegen 7 of 8 tegen 8 in allerlei variaties (wel/ geen keepers, overtal/ ondertal) kan meer aandacht worden besteed aan de samenwerking tussen de linies.

3. B-en A-junioren

In de derde fase wordt toegewerkt naar het spelen van wedstrijden als doel. De afgelopen en de eerstkomende wedstrijd belangrijker als uitgangspunt van de training. Spelers moeten leren het rendement van hun taakuitvoering te verbeteren, sneller te handelen en zich te specialiseren in de teamtaken waarin ze het best zijn. Daar hoort ook bij het ondergeschikt maken aan het teambelang en het leren omgaan met spanning en de druk van de wedstrijd.

Voetbalconditie

De trainingen zullen bij B-en A-junioren nog meer wedstrijdgericht zijn, waarbij het team en de spelers individueel zich stap-voor-stap ontwikkelen in het verbeteren van het aanvallende, verdedigende en omschakelen. Door middel van het op een gestructureerde wijze opbouwen van de voetbaltraining

(periodiseren) wordt enerzijds gewerkt aan het beter aanvallen, verdedigen en omschakelen en daarnaast door het spelen van voetbalvormen aan het verbeteren van de voetbalconditie van de spelers. Dit krijgt betekenis voor de spelers vanuit hun teamtaak en individuele basistaak.

De individuele speler

In de visie van de KNVB op jeugdvoetbal ligt de nadruk op de inbreng van de individuele speler binnen het spel. Elf goede voetballers kunnen ook een winnend team vormen, waarin spelers elk hun specifieke taak vervullen, elkaars kwaliteiten aanvullen, elkaars zwakke punten compenseren, doelgericht met elkaar communiceren en zich gezamenlijk instellen op de kwaliteiten van de tegenpartij. De weg er naar toe wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling die jonge spelers fasegewijs doorlopen. Jeugdvoetbal kan zodoende niet een afspiegeling zijn van het volwassen voetbal; een volgende stap in het leerproces wordt ingezet als de ontwikkeling van de spelers dit toelaat. Daarom is de methodiek van de KNVB kindvriendelijk en vooral kindvolgend te noemen. In de opleiding van jeugdspelers wordt rekening gehouden met leeftijdstypische kenmerken.

Niveau

Een ander gevolg van het centraal stellen van de individuele (jeugd)speler is dat ieder lid op zijn of haar niveau wedstrijden moet kunnen spelen en moet kunnen deelnemen aan trainingen. Vandaar ook dat de KNVB het gemengd voetbal toestaat tot en met 19 jaar en dat er in de E- en F-pupillen jeugdcompetities worden georganiseerd en geen aparte jongens- en meisjescompetities

Andere benaderingen

De KNVB-visie is door publicaties en de opleidingen van de KNVB breed uitgedragen en wordt door veel clubs (op websites en in jeugdplannen) ten minste op papier gevolgd. In het bewegingsonderwijs (de gymlessen op de scholen) is over het algemeen sprake van overeenstemming in de opvattingen. Ook deze specialisten pleiten er voor om het voetballen aan te leren door jeugdigen zoveel mogelijke verschillende spelsituaties voor te schotelen die afgestemd zijn op het niveau van de leerlingen. De volgende eisen worden gesteld aan de voetbalvormen: ze moeten spelecht zijn (1), er moet een spelprobleem worden opgelost (2), de deelnemers moeten de voetbalvorm als spel beleven (3). Het aanleren van vaardigheden is in hun opvatting geen geïsoleerde aangelegenheid, maar moet plaatsvinden in relatie tot het voetbalspel. (zie Timmers, Meertens & Massink, *Didactiek van het bewegingsonderwijs*, 2005).

Techniektrainers

Vaak wordt de methoden van techniektrainers, zoals de "Coerver-methode", gezien als concurrerende benaderingen. Bij deze methoden is in de regel het uitgangspunt dat een speler die vaardig is in het uitvoeren van voetbalbewegingen uit bijna elke voetbalsituatie winnend te voorschijn moet kunnen komen.

Het verschil tussen de deze methoden en de KNVB-visie is vooral het verschil in vertrekpunt. Deze methoden starten bij de balvaardigheid van de individuele speler. De techniek die de speler ontwikkelt, moet na verloop van tijd worden toegepast binnen spelsituaties.

Vereenvoudigen van het spel

De visie van de KNVB start met het voetballen in (vereenvoudigde) spelsituaties (4 tegen 4, 7 tegen 7, etc.). De weerstanden die een speler tegenkomt in de echte wedstrijd zijn ook aanwezig in de vereenvoudigde spelsituaties, maar dan in aangepaste vorm. Bijvoorbeeld door minder (tegen)spelers en meer ruimte is er meer tijd om een bal aan te nemen en door te passen. De tekortkomingen die daarin zijn te zien, krijgen op de training aandacht in aanwijzingen en verdere vereenvoudigingen van het spel. Deze zijn gericht op handelingen met bal (techniek), maar ook handelingen zonder balcontact (dekken, vrijlopen, etc.). De trainer geeft ook aanwijzingen die te maken hebben met spelinzicht (waarnemen) en de onderlinge communicatie (het afstemmen van de handelingen van de spelers op elkaar).

Techniek als middel

Zolang de technische uitvoering geen doel op zich is en de individuele uitvoering een plaats krijgt in spelvormen kunnen verschillende opvattingen elkaar aanvullen. Techniek is dan een middel om uitvoering te geven aan de teamfunctie aanvallen en de teamtaken opbouwen en scoren. De handelingen met bal als dribbelen, passeren, passen en schieten worden dan gezien als middelen om

kansen te creëren en kansen te benutten. Als techniek echter wordt gezien als doel in zichzelf geeft dat niet de garantie dat spelers daardoor ook beter gaan voetballen.

Conditie

Voor conditietraining geldt een vergelijkbare redenering. De conditie verbeter je door veel te voetballen, bijvoorbeeld als de voetbalsituatie vereist dat spelers veel sprintjes moeten trekken om vrij te komen of vaak druk moeten zetten om de opbouw van de tegenpartij te verstoren. Het trainen zonder bal levert waarschijnlijk geen enkele directe bijdrage aan het beter aanvallen, verdedigen en omschakelen van een speler.

Plezier

De noodzaak om het voetballeerproces toe te snijden op de ontwikkeling van het kind is ook te vinden in het werk van de sportpedagoog Albert Buisman en in buitenlandse publicaties. Daarin wordt de ontwikkeling van spelers ook gekoppeld aan het plezier beleven. Een voorwaarde voor een goede jeugdopleiding is dat wordt ingespeeld op individuele verschillen tussen kinderen en ruimte wordt geboden om ook zelfstandig te kunnen handelen. Daaraan voorbij gaan kan bij veel spelers het spelplezier en de motivatie om te voetballen ernstig ondermijnen. Het feit dat een trainer er is voor de spelers en niet andersom, kan dan ook niet vaak genoeg worden herhaald.

Tenslotte

In het voorgaande is aangegeven waarop de visie van de KNVB gebaseerd is en wat de consequenties zijn bij het (beter) leren voetballen van jeugdspelers.

Als (toets)vragen stelt de KNVB in de leerplannen:

- Wordt het voetbalspel gespeeld?
Kan er worden gescoord, is er sprake van verdedigen en aanvallen etc.?
- Wordt het spel (beter) geleerd?
Zijn spelers beter geworden in aanvallen, verdedigen en/of omschakelen?
- Wordt er plezier beleefd aan het spel?
Vinden de spelers het leuk, zijn ze enthousiast en betrokken?

Deze vragen kunnen in veel situaties, zowel bij trainingen als bij wedstrijden, worden gesteld. En als ze alle drie volmondig met ja kunnen worden beantwoord, is sprake van een goede leersituatie.

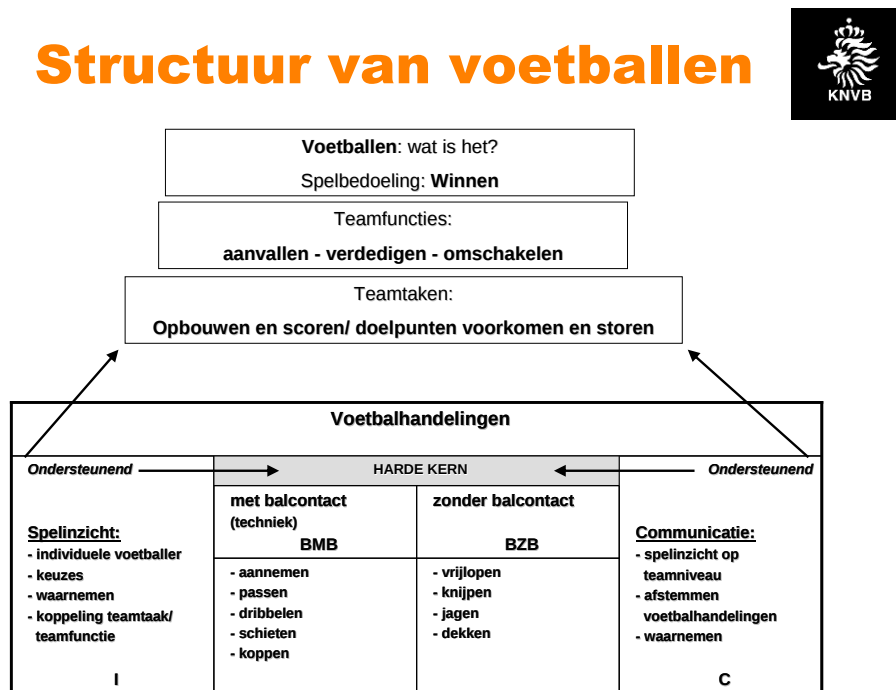
Het is aan degenen die verantwoordelijk zijn voor de jeugdopleiding bij de clubs om de visie in de praktijk te brengen. Dat zou moeten blijken uit de mate waarin clubs in de jeugdopleiding rekening houden met de ontwikkeling van kinderen. Wanneer deze gerichtheid ontbreekt, worden trainingen voor jeugdvoetballers al gauw een kopie van de trainingen voor volwassenen.

Het gaat bij het leren voetballen om op een kindvriendelijke –of jeugdvolgende- manier spelers het spel (beter) te leren spelen. Kinderen hebben plezier in het voetballen als hun ontwikkelingsmogelijkheden op het juiste moment en de juiste wijze worden aangesproken. Spelers hebben er lol in als je ze voetbaltaken geeft die ze ook daadwerkelijk aankunnen. Want ze zijn gaan voetballen omdat ze voetballen zo leuk vinden; dat is scoren, aanvallen, verdedigen en omschakelen. Niks meer enniks minder.

2. Opleidings- en Coachingsdoelstellingen Jeugdvoetbal

Inleiding

De structuur van voetballen (besproken bij de scholingsmomenten) geldt altijd als referentie in het kijken naar voetballen. Van belang om deze kennis en terminologieën scherp te hebben, zodat er met een objectieve bril gekeken kan worden naar de handelingen van spelers binnen aanvallen, verdedigen en omschakelen. Onderstaand de structuur van voetballen uitgeschreven:

Waar gaat het in het jeugdvoetballeerproces om?

Het gehele leerproces moet zich kenmerken door het bekwamen in het spelen van het spel voetballen. Wanneer kinderen op 5-jarige leeftijd lid worden van een voetbalclub is er voor dit leer- en ontwikkelingstraject ruim 12 jaar beschikbaar. Het spel is vereenvoudigd van 11v11 tot 7v7 en 4v4 voor de jongste leeftijdscategorie. Trainingsinhoud is afgestemd op deze vereenvoudigde wedstrijdvormen en de uiteindelijke vorm 11v11.

De centrale doelstelling voor dit gehele, veelal over vele jaren uitgesmeerde, jeugdvoetballeerproces luidt dan ook: leren voetballen, dit is het ontwikkelen van voetbalhandelingen binnen het kader van aanvallen, verdedigen en omschakelen.

Richtpunt is het handelen van een speler aan het eind van het jeugdtraject – dus 18/19 jaar in de wedstrijd 11v11. De doelstelling richt zich niet slechts op het handelen in één wedstrijd, het doel ligt in deze eindfase op het handelen in een reeks van wedstrijden – een competitie.

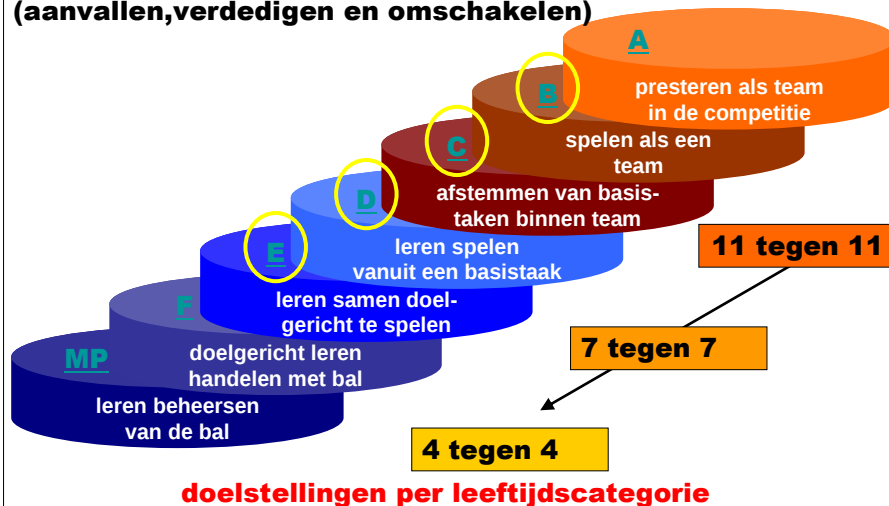
Onderstaand een schematisch overzicht van het Jeugdvoetballeerproces:

Jeugdvoetballeerproces

leeftijdsspecifieke kenmerken

doelstelling algemeen:
"ontwikkelen van voetbalhandelingen"
(aanvallen, verdedigen en omschakelen)

Zoals te zien, staat er voor iedere leeftijdscategorie een doelstelling beschreven, in onderstaande paragrafen is per leeftijdscategorie beschreven wat er geleerd moet worden, dit om zodoende gericht te kunnen scouten in de praktijk met voldoende kennis betreffende de verschillende leeftijden in de "bagage".

Op de onderstaande pagina's staan de uitwerkingen per leeftijdscategorie. Per leeftijd is er een doelstelling (zie 1e kolom), in de 2e en 3e kolom staat uitgewerkt wat de leerdoelen zijn binnen aanvallen, verdedigen en omschakelen. De 4e en 5e kolom zijn instrumenten voor de coach waarmee hij de doelstelling kan beïnvloeden. Voor de scout is dit een hulpmiddel om te beoordelen in hoeverre de betreffende speler (al dan niet in samenwerking met de rest van het team of de linie) zich ontwikkeld heeft en dus mogelijk meer talent heeft dan andere spelers. Het zijn dus concretere begrippen in relatie tot de doelstelling in de betreffende leeftijd. Tot slot beoordeel je altijd de speler gegeven de spelregels voor de betreffende leeftijd (zie 6e kolom, per leeftijd zijn er verschillen dus dient de scout hier rekening mee te houden in zijn beoordelen).

2.1 Kenmerken per leeftijdscategorie

Mini pupillen	F-pupillen	E-pupillen	D-pupillen
⇒ Deze kinderen hebben nog geen beeld wat het spel is, wat het doel is, wat de regels zijn etc. ⇒ De bal laat de kinderen bewegen. ⇒ Helemaal geen gevoel voor dingen samendoen.	⇒ Na de eerste periode van gewenning en ontdekking van wat de bal is, doet en welke richting die uit moet, volgt een periode waarin de kinderen meer besef krijgen van de structuur in het spel. ⇒ Het gevoel voor de bal ontwikkeld zich meer en meer, alhoewel er nog niet echt doelgericht gespeeld wordt. ⇒ Het gevoel om samen situaties op te lossen ontwikkeld zich steeds langzaam. ⇒ De kinderen zijn nog snel afgeleid.	⇒ Beheersen van de bal in allerlei voetbalsituaties (van doel op zich naar middel om het winnen van de wedstrijd te realiseren) ⇒ De eerste contouren van teambesef zijn zichtbaar ⇒ Er wordt bewuster aan het oefenen gewerkt. E-tjes kunnen op zich langer op het zelfde onderdeel controleren dan F-jes. ⇒ Doelgerichtheid in het spel en ook in het oefenen, ontwikkelt zich ⇒ Samenspel krijgt meer betekenis	⇒ Meer begrip voor het verbeteren en ontwikkelen van de eigen- en teamprestatie ⇒ Het team wordt belangrijker ⇒ 11 tegen 11 dat vraagt opnieuw een oriëntatie en aanpassing aan nieuwe omstandigheden ⇒ Telkens meer sprake van een zekere specialisatie binnen de teamorganisatie (verdeling van spelers op het veld) ⇒ De handelingen die bij bepaalde taken en posities in het team horen, worden duidelijker zichtbaar ⇒ De handelingen (vrijlopen, druk zetten, etc.) worden specialistischer naar de taak ⇒ De principes van aanvallen en verdedigen zullen hoe langer hoe meer en beter het handelen van de spelers gaan sturen
	C-junioren	B-junioren	A-junioren
	⇒ Eigen mening ontwikkelt zich (beoordelen +) ⇒ Drang om te vergelijken neemt toe ⇒ Meer verantwoordelijkheid / rekening houden met.. ⇒ Meer verwarring / andere verhoudingen / geslachtskenmerken meer zichtbaar ⇒ Geldingsdrang neemt toe ⇒ Eisen stellen aan taakbewustheid ⇒ Taken per positie worden duidelijk ⇒ Binnen verdedigen minder focus op alleen de tegenstander	⇒ (soms) Grote veranderingen van het lichaam ⇒ Kenmerken van de puberteit (lusteloosheid, lamlendigheid, onredelijkheid en humeurigheid) ⇒ Veelal de waarom-vraag ⇒ Fanatieke houding ⇒ Zichzelf willen manifesteren en bewijzen ⇒ Het ontwikkelen van eigen verantwoordelijkheid en inzicht in teambelangen ⇒ Regelmatig acties met weinig rendement voor het team ⇒ Wedstrijden kenmerken zich door een (te) hoog speeltempo waardoor veel fout gaat ⇒ Hierdoor worden er nogal eens overbodige overtredingen gemaakt	⇒ De lichamelijke groeiontwikkeling laat meer spierontwikkeling en normalisering van de verhoudingen zien. ⇒ Komt meer in evenwicht met zichzelf en omgeving. ⇒ Keuze tussen prestatie of recreatief wordt gemaakt. ⇒ Raakt meer gespecialiseerd in een bepaalde taak. ⇒ Is beter bestand tegen weerstanden en moeilijkheidsfactoren in het spel. ⇒ Het onrustige, in een hoog tempo maakt plaats voor meer overleg en beheersing in woord en daad.

2.2 F-pupillen

F-pupillen "bal is middel" - doelgericht handelen met de bal -		doelstelling	algemene uitgangspunten	dominante voetbalhandelingen	spelregels
	aanvallen (→ doelpunten maken)	⇒ nastreven van de bedoeling - <u>doelgerichtheid</u> (richting) ⇒ individueel handelen met de bal ⇒ handelingen meer i.r.t. positie, richting, moment en snelheid ⇒ 'medespelers zijn geen tegenstanders meer' ⇒ meer besef rol van de tegenstander	⇒ het gaat om het winnen van de wedstrijd ⇒ eerste contouren van een teamorganisatie (achterin / voorin) ⇒ proces van vallen en opstaan (letterlijk soms)	⇒ dribbelen ⇒ passen ⇒ aannemen ⇒ schieten ⇒ in relatie tot bedoeling die wordt nagestreefd ⇒ rol medespeler van ondergeschikt belang (C)	'nieuwe spelregels' ⇒ uittrappen keeper ⇒ ingooien ⇒ corner ⇒ vrije trap ⇒ penalty ⇒ rol van de keeper (gebruik van de handen) ⇒ grote v.d. doelen en afmetingen van het veld ⇒ duur v.d. wedstrijd
	omschakelen	⇒ zo snel mogelijk weer betrokken zijn bij de bal	⇒ snel en doelgericht omschakelen (V - A en A - V) ⇒ snelle betrokkenheid van een ieder	moment van <u>balverovering</u> : ⇒ eerste handelingen moeten doelgericht zijn moment van <u>balverlies</u> : ⇒ bal terugveroveren ⇒ snel tussen de bal en het eigen doel komen (positie kiezen)	
	verdedigen (→ doelpunten voorkomen)	⇒ voorkomen van doelpunten	⇒ bal mag niet in het eigen doel en getracht moet worden op de bal te veroveren ⇒ alle spelers doen mee ⇒ tussen bal en eigen doel verdedigen ⇒ handelen binnen de spelregels	⇒ juiste positie innemen ⇒ doel afschermen ⇒ andere richting op dwingen ⇒ schot blokkeren ⇒ bal afpakken ⇒ bal tegenhouden (1) ⇒ rol medespeler van ondergeschikt belang (C)	

2.3 E-pupillen

E-pupillen "bal is middel in samenwerken" - leren samen doelgericht te spelen -		doelstelling	algemene uitgangspunten	dominante voetbalhandelingen	spelregels
	aanvallen (→ doelpunten maken)	⇒ <u>samen</u> opbouwen om kansen te creëren of de bal te verplaatsen naar de helft van de tegenpartij ⇒ samen scoren ⇒ aanvallende voetbalhandelingen zijn meer gerelateerd aan een rol als speler achterin of voorin ⇒ handelingen i.r.t. positie, richting, moment en snelheid	⇒ keuze tussen zelf de oplossing zoeken of gebruik maken van een medespeler ⇒ meer oog voor spelers in de buurt van de bal ⇒ ruimte met elkaar groot maken (lengte / breedte) ⇒ dieptespel gaat voor breedtespel ⇒ breedtespel en terugspelen zijn (mogelijk) voorwaarde voor dieptespel ⇒ bal houden ⇒ veldbezetting - niet meer allemaal dicht bij elkaar (afstanden)	⇒ het beheersen van de bal wordt steeds meer een middel om samen op te bouwen en te scoren. ⇒ voor de spelers zonder bal krijgt vrijlopen en positie kiezen steeds meer betekenis (voorwaarde voor samenwerken) ⇒ handelingen i.r.t. positie, richting, moment en snelheid (rol tegenstanders) ⇒ eerste stappen in onderlinge afstemming van voetbalhandelingen (bv. het passen i.r.t. vrijlopen / wel of geen passeeractie etc.)	'nieuwe spelregels' ⇒ duur v.d. wedstrijd
	omschakelen	⇒ zo snel mogelijk weer betrokken zijn bij de nieuwe situatie	⇒ snel en doelgericht omschakelen (V - A en A - V) ⇒ snelle betrokkenheid van een ieder	moment van <u>balverovering</u> : ⇒ eerste handelingen moeten doelgericht zijn ⇒ voor de overige voetbalhandeling zie aanvallen moment van <u>balverlies</u> : ⇒ bal terugveroveren door dichtstbijzijnde speler(s) - voorkomen dieptepass. ⇒ snel tussen de bal en het eigen doel komen (positie kiezen) ⇒ voor de overige voetbalhandelingen zie verdedigen.	
	verdedigen (→ doelpunten voorkomen)	⇒ <u>samen</u> storen om kansen van de tegenpartij te voorkomen. ⇒ <u>samen</u> doelpunten voorkomen ⇒ verdedigende voetbalhandelingen zijn meer gerelateerd aan een rol als speler achterin of voorin ⇒ handelingen i.r.t. positie, richting, moment en snelheid	⇒ iedereen levert een bijdrage in het verdedigen (= <u>teamfunctie</u>) gericht op het voorkomen van doelpunten (wat) ⇒ ruimte met elkaar klein maken (lengte / breedte (= knijpen) / onderlinge afstanden ⇒ druk op de balbezittende speler krijgen / houden ⇒ kort dekken in de buurt van de bal ⇒ nuttig blijven ⇒ handelen binnen de spelregels	⇒ juist inschatten van het handelen van de tegenstander(s) en het handelen van medespeler(s) → dus niet meer iedereen in de buurt van de bal tackelen, de sliding, het blokkeren, het koppen, rugdekking geven, het jagen etc. zijn handelingen die centraal staan. ⇒ handelingen i.r.t. positie (tussen tegenstander(s) en doel), richting, moment en snelheid (rol tegenstander) ⇒ beter onderlinge afstemming van voetbalhandelingen binnen een bepaald deel van het veld	

2.4 D-pupillen

D-pupillen <i>"wedstrijd is middel"</i> - leren spelen vanuit een basistaak -		doelstelling	algemene uitgangspunten	dominante voetbalhandelingen	spelregels
	aanvallen (→ doelpunten maken)	⇒ aanvallende voetbalhandelingen zijn gerelateerd aan een taak in een elftal (basistaak) ⇒ handelingen i.r.t. positie, richting, moment en snelheid ⇒ heroriëntatie op inzicht en communicatie (meer opties, groter afstanden en nieuwe spelregels)	⇒ ruimte met elkaar groot maken / houden (lengte / breedte) ⇒ dieptespel gaat voor breedtespel (richting) ⇒ breedtespel en terugspelen zijn (mogelijk) voorwaarde voor dieptespel ⇒ bal houden ⇒ optimale veldbezetting (onderlinge afstanden)	⇒ voetbalhandelingen zijn taakspecifiek (verdediger, middenvelder of aanvaller) ⇒ handelingen i.r.t. positie, richting, moment en snelheid (rol tegenstanders) ⇒ onderlinge afstemming van voetbalhandelingen (bv. het passen i.r.t. vrijlopen / wel of geen passeeractie etc.)	'nieuwe spelregels' ⇒ <u>buitenspelregel</u> ⇒ doeltrap / vrije schop binnen 16 meter ⇒ terugspelen op de keeper ⇒ corner (afstand) ⇒ overtredingen binnen het strafschoopgebied ⇒ indirecte en directe vrije trappen ⇒ grote v.d. doelen en afmetingen van het veldafstanden bij een vrije trap ⇒ duur v.d. wedstrijd
	omschakelen	⇒ zo snel mogelijk weer betrokken zijn bij de nieuwe situatie	⇒ snel en doelgericht omschakelen (V - A en A - V) ⇒ snelle betrokkenheid van een ieder	⇒ voetbalhandelingen zijn taakspecifiek (verdediger, middenvelder of aanvaller) moment van <u>balverovering</u> : ⇒ eerste handelingen moeten doelgericht zijn ⇒ voor de overige voetbalhandeling zie aanvallen moment van <u>balverlies</u> : ⇒ bal terugveroveren ⇒ snel tussen de bal en het eigen doel komen (positie kiezen) ⇒ voor de overige voetbalhandelingen zie verdedigen.	
	verdedigen (→ doelpunten voorkomen)	⇒ verdedigende voetbalhandelingen zijn gerelateerd aan een taak in een elftal (basistaak) ⇒ handelingen i.r.t. positie, richting, moment en snelheid ⇒ heroriëntatie op inzicht en communicatie (meer opties, groter afstanden en nieuwe spelregels)	⇒ iedereen levert een bijdrage in het verdedigen (= <u>teamfunctie</u>) ⇒ ruimte met elkaar klein maken / houden (lengte / breedte (= knijpen) / onderlinge afstanden ⇒ druk op de balbezittende speler krijgen / houden ⇒ kort dekken in de buurt van de bal ⇒ rug- ruimtedekking verder van de bal vandaan. ⇒ nuttig blijven ⇒ handelen binnen de spelregels	⇒ voetbalhandelingen zijn taakspecifiek (verdediger, middenvelder of aanvaller) ⇒ handelingen i.r.t. positie (tussen tegenstander(s) en doel), richting, moment en snelheid (rol tegenstander) ⇒ beter onderlinge afstemming van voetbalhandelingen (bv. samenwerking tussen de laatste linie en keeper in het verdedigend van de ruimte tussen laatste linie en keeper)	

2.5 C-junioren

C-junioren "teamorganisatie is middel" - afstemmen van basistaken binnen het team -		doelstelling	algemene uitgangspunten	dominante voetbalhandelingen	spelregels
	aanvallen (→ doelpunten maken)	⇒ aanvallende voetbalhandelingen zijn gerelateerd aan een positie in een elftal (basistaak binnen een bepaalde teamorganisatie) ⇒ spelers gaan zich steeds meer specialiseren voor een bepaalde positie ⇒ om kansen te kunnen creëren en doelpunten te maken moeten basistaken op elkaar worden afgestemd. ⇒ handelingen i.r.t. positie, richting, moment en snelheid	⇒ spelers worden zich meer bewust van rol tegenpartij in het aanvallen ⇒ ruimte met elkaar groot maken / houden (lengte / breedte) ⇒ dieptespel gaat voor breedtespel (richting) ⇒ breedtespel en terugspelen zijn (mogelijk) voorwaarde voor dieptespel ⇒ bal houden ⇒ optimale veldbezetting (onderlinge afstanden)	⇒ voetbalhandelingen zijn taakspecifiek (positie binnen het team → basistaak) ⇒ handelingen i.r.t. positie, richting, moment en snelheid (rol tegenstanders / tegenpartij) ⇒ onderlinge afstemming van voetbalhandelingen (bv. het passen i.r.t. vrijlopen / wel of geen passeeractie etc.) → team is meer dan de optelsom van 11 individuen ⇒ ondanks het feit dat nog niet alles lukt wordt steeds duidelijk welke spelers in staat zijn om de juiste keuzes binnen opbouwen en scoren te herkennen (=spelinzicht)	'nieuwe spelregels' ⇒ doeltrap ⇒ corner (afstand) ⇒ duur v.d. wedstrijd
	omschakelen	⇒ zo snel mogelijk weer betrokken zijn bij de nieuwe situatie	⇒ snel en doelgericht omschakelen (V - A en A - V) ⇒ snelle betrokkenheid van een ieder	⇒ voetbalhandelingen zijn taakspecifiek (verdediger, middenvelder of aanvaller) moment van <u>balverovering</u> : ⇒ eerste handelingen moeten doelgericht zijn ⇒ voor de overige voetbalhandeling zie aanvallen moment van <u>balverlies</u> : ⇒ bal terugveroveren ⇒ snel tussen de bal en het eigen doel komen (positie kiezen) ⇒ voor de overige voetbalhandelingen zie verdedigen.	

	verdedigen (→ doelpunten voorkomen)	⇒ verdedigende voetbalhandelingen zijn gerelateerd aan een positie in een elftal (basistaak binnen een bepaalde teamorganisatie) ⇒ spelers gaan zich steeds meer specialiseren voor een bepaalde positie ⇒ om te storen en doelpunten te voorkomen moeten basistaken op elkaar worden afgestemd. ⇒ handelingen i.r.t. positie, richting, moment en snelheid	⇒ spelers worden zich meer bewust van rol tegenpartij in verdedigen ⇒ iedereen levert een bijdrage in het verdedigen (= <u>teamfunctie</u>) ⇒ ruimte met elkaar klein maken / houden (lengte / breedte (= knijpen) / onderlinge afstanden ⇒ druk op de balbezittende speler krijgen / houden ⇒ kort dekken in de buurt van de bal ⇒ rug- ruimtedekking verder van de bal vandaan. ⇒ nuttig blijven ⇒ handelen binnen de spelregels	⇒ voetbalhandelingen zijn taakspecifiek (positie binnen het team → basistaak) ⇒ handelingen i.r.t. positie, richting, moment en snelheid (rol tegenstanders / tegenpartij) ⇒ onderlinge afstemming van voetbalhandelingen (bv de spitsen werken samen in het storen) → team is meer dan de optelsom van 11 individuen ⇒ ondanks het feit dat nog niet alles lukt wordt steeds duidelijk welke spelers in staat zijn om de juiste keuzes binnen storen en doelpunten voorkomen te herkennen (=spelinzicht)	
--	--	--	--	--	--

2.6 B-junioren

B-junioren <i>"wedstrijd is doel"</i> - spelen als een team -		doelstelling	algemene uitgangspunten	dominante voetbalhandelingen	spelregels
	aanvallen (→ doelpunten maken)	⇒ (hogere) eisen aan het <u>rendement van handelen</u> gekoppeld aan de taak in het elftal (basistaak) ⇒ rendement van handelen wordt bepaald door positie, richting, moment en snelheid. Meer en meer gericht op <u>de juiste keuze op het juiste moment</u> . ⇒ rendement van handelen binnen opbouwen en scoren wordt bepaald door afstemming van onderlinge (basis) taken. ⇒ Manier van opbouwen en scoren wordt steeds nadrukkelijker bepaalde door speelveldgedeelte en <u>speelwijze / rol tegenpartij</u> .	⇒ ruimte met elkaar groot maken / houden (lengte / breedte) ⇒ dieptespel gaat voor breedtespel (richting) ⇒ breedtespel en terugspelen zijn (mogelijk) voorwaarde voor dieptespel ⇒ bal houden ⇒ optimale veldbezetting → spelen in een binnen een bepaalde teamorganisatie ⇒ het kunnen hanteren en reguleren van het speltempo (temporiseren).	⇒ voetbalhandelingen zijn taakspecifiek en spelers specialiseren zich meer voor een bepaald takenpakket. ⇒ rendement van handelen wordt bepaald door positie, richting, moment en snelheid. Meer en meer gericht op <u>de juiste keuze op het juiste moment</u> . (hogere eisen aan het spelinzicht van de individuele spelers) ⇒ rendement van handelen binnen opbouwen en scoren wordt bepaald door afstemming van onderlinge (basis) taken en elkaar aanspreken op de uitvoeren hiervan. (hogere eisen aan het spelzicht op teamniveau = communicatie)	⇒ <u>afspraken maken</u> over uitvoering van spelhervattingen. ⇒ uitvoering is gebaseerd op de <u>kwaliteiten van betrokken spelers</u> (evt. specialisten). ⇒ rendement wordt bepaald door de <u>kwaliteit en afstemming van handelen</u> van de betrokken spelers.

	omschakelen ⇒ zo snel mogelijk weer betrokken zijn bij de nieuwe situatie ⇒ tijdens het verdedigen anticipeert een deel van het team al op de mogelijkheid dat de bal kan worden veroverd (loeren / positie kiezen) ⇒ tijdens het aanvallen anticipeert een deel van het team al op de mogelijkheid dat de bal kan worden verloren (restverdediging)	⇒ snel en doelgericht omschakelen (V - A en A - V) ⇒ snelle betrokkenheid van een ieder	⇒ voetbalhandelingen zijn taakspecifiek en spelers specialiseren zich meer voor een bepaald takenpakket. ⇒ omschakelen is en meer een team aangelegenheid moment van <u>balverovering</u>: ⇒ tijdens het verdedigen anticipeert een deel van het team al op de mogelijkheid dat de bal kan worden veroverd (loeren / positie kiezen) ⇒ eerste handelingen moeten doelgericht zijn ⇒ voor de overige voetbalhandeling zie aanvallen moment van <u>balverlies</u>: ⇒ tijdens het aanvallen anticipeert een deel van het team al op de mogelijkheid dat de bal kan worden verloren (restverdediging) ⇒ bal terugveroveren ⇒ snel tussen de bal en het eigen doel komen (positie kiezen) ⇒ voor de overige voetbalhandelingen zie verdedigen.	⇒ herkennen van de momenten waarop een spelhervattingen snel genomen kan worden (tegenpartij verrassen) ⇒ tijdens verdedigende spelhervattingen anticiperen op de mogelijkheid dat de bal wordt veroverd (positie kiezen t.b.v. dieptepass → counter) ⇒ tijdens aanvallende spelhervattingen anticiperen op de verliezen van de bal (voorkomen counter / restverdediging)
--	--	---	--	--

	verdedigen (→ doelpunten voorkomen)	⇒ (hogere) eisen aan het <u>rendement van handelen</u> gekoppeld aan de taak in het elftal (basistaak) ⇒ rendement van handelen wordt bepaalde door positie, richting, moment en snelheid. Meer en meer gericht op <u>de juiste keuze op het juiste moment</u>. ⇒ rendement van handelen binnen storen en doelpunten voorkomen wordt bepaald door afstemming van onderlinge (basis) taken. ⇒ Manier van storen en doelpunten voorkomen wordt steeds nadrukkelijker bepaalde door speelveldgedeelte en <u>speelwijze / rol tegenpartij</u>.	⇒ iedereen levert een bijdrage in het verdedigen (= <u>teamfunctie</u>) ⇒ ruimte met elkaar klein maken / houden (lengte / breedte (= knijpen) / onderlinge afstanden ⇒ druk op de balbezittende speler krijgen / houden ⇒ kort dekken in de buurt van de bal ⇒ rug- ruimtedekking verder van de bal vandaan. ⇒ nuttig blijven ⇒ handelen binnen de spelregels	⇒ voetbalhandelingen zijn taakspecifiek en spelers specialiseren zich meer voor een bepaald takenpakket. ⇒ rendement van handelen wordt bepaalde door positie, richting, moment en snelheid. Meer en meer gericht op <u>de juiste keuze op het juiste moment</u>. (hogere eisen aan het spelinzicht van de individuele spelers) ⇒ rendement van handelen binnen opbouwen en scoren wordt bepaald door afstemming van onderlinge (basis) taken en elkaar aanspreken op de uitvoeren hiervan. (hogere eisen aan het spelzicht op teamniveau = communicatie)	⇒ (leren) verdedigen binnen de spelregels ⇒ spelregels benutten als strategie in het verdedigen ("buitenspelval") ⇒ <u>afspraken maken</u> over uitvoering van verdedigende spelhervattingen. ⇒ uitvoering is gebaseerd op de <u>kwaliteiten van betrokken spelers</u> (evt. specialisten(bv koppers)). ⇒ rendement wordt bepaald door de <u>kwaliteit en afstemming van handelen</u> van de betrokken spelers i.r.t. handelen van tegenstanders.
--	--	--	---	--	--

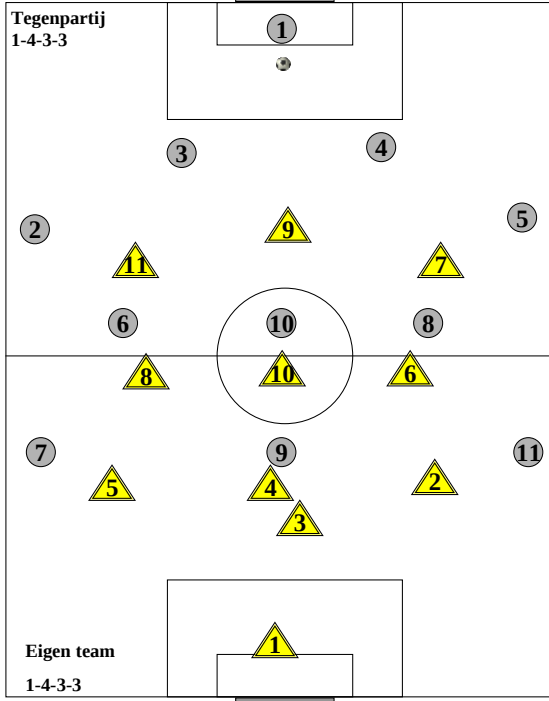
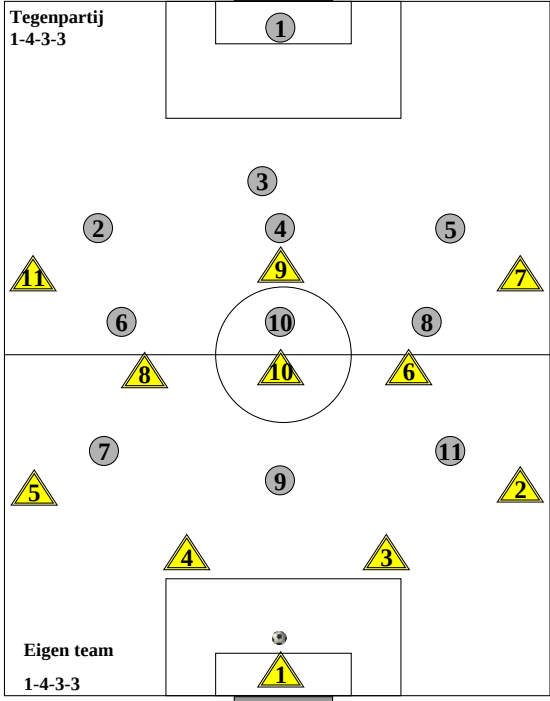
2.7 A-junioren

A-junioren <i>"competitie is doel"</i> <i>- presteren als team in de competitie -</i>		doelstelling	algemene uitgangspunten	dominante voetbalhandelingen	spelregels
	aanvallen (→ doelpunten maken)	⇒ (hogere) eisen aan het <u>rendement van handelen</u> gekoppeld aan de taak in het elftal en de gekozen speelwijze (strategie). ⇒ rendement van handelen wordt bepaald door positie, richting, moment en snelheid. ⇒ steeds gericht op <u>de juiste keuze op het juiste moment</u> . ⇒ spelers herkennen en benutten elkaars kwaliteiten ⇒ rendement van handelen binnen opbouwen en scoren wordt bepaald door afstemming van onderlinge (basis) taken binnen de gekozen speelwijze. ⇒ Manier van opbouwen en scoren wordt bepaald door speelveldgedeelte, speelwijze tegenpartij, stand in de wedstrijd / competitie. ⇒ Team is in staat om op basis van stand wedstrijd / competitie speelwijze eigen team aan te passen.	⇒ ruimte met elkaar groot maken / houden (lengte / breedte) ⇒ dieptespel gaat voor breedtespel (richting) ⇒ breedtespel en terugspelen zijn (mogelijk) voorwaarde voor dieptespel ⇒ bal houden ⇒ optimale veldbezetting → spelen in een binnen een bepaalde teamorganisatie ⇒ het kunnen hanteren en reguleren van het speltempo (temporiseren).	⇒ voetbalhandelingen zijn taakspecifiek en spelers specialiseren zich voor een bepaald takenpakket binnen de gekozen speelwijze. ⇒ rendement van handelen wordt bepaald door positie, richting, moment en snelheid. ⇒ Steeds meer gericht op <u>de juiste keuze op het juiste moment</u> . (hogere eisen aan het spelinzicht van de individuele spelers) ⇒ rendement van handelen binnen opbouwen en scoren wordt bepaald door afstemming van onderlinge (basis) taken binnen een gekozen speelwijze. ⇒ spelers spreken elkaar aan op de uitvoering hiervan.	⇒ <u>afspraken maken</u> over uitvoering van spelhervattingen. ⇒ uitvoering is gebaseerd op de <u>kwaliteiten van betrokken spelers</u> (specialisten). ⇒ rendement wordt bepaald door de <u>kwaliteit en afstemming van handelen</u> van de betrokken spelers.

	omschakelen ⇒ zo snel mogelijk weer betrokken zijn bij de nieuwe situatie ⇒ tijdens het verdedigen anticipeert een deel van het team al op de mogelijkheid dat de bal kan worden veroverd (loeren / positie kiezen) ⇒ tijdens het aanvallen anticipeert een deel van het team al op de mogelijkheid dat de bal kan worden verloren (restverdediging)	⇒ snel en doelgericht omschakelen (V - A en A - V) ⇒ snelle betrokkenheid van een ieder ⇒ het herkennen van de cruciale momenten in aanvallen en verdedigen en daarop tijdig leren anticiperen ('lezen van het moment van balverovering of balverlies') ⇒ stand in de wedstrijd / competitie is mede bepalend in de manier van omschakelen ⇒	⇒ voetbalhandelingen zijn taakspecifiek en spelers specialiseren zich meer voor een bepaald takenpakket binnen de gekozen speelwijze. ⇒ omschakelen is een teamaangelegenheid moment van <u>balverovering</u>: ⇒ tijdens het verdedigen anticipeert een deel van het team al op de mogelijkheid dat de bal kan worden veroverd (loeren / positie kiezen) en herkent de cruciale momenten ⇒ eerste handelingen moeten doelgericht zijn ⇒ voor de overige voetbalhandeling zie aanvallen moment van <u>balverlies</u>: ⇒ tijdens het aanvallen anticipeert een deel van het team al op de mogelijkheid dat de bal kan worden verloren (restverdediging) en herkent de cruciale momenten. ⇒ bal terugveroveren ⇒ snel tussen de bal en het eigen doel komen (positie kiezen) ⇒ voor de overige voetbalhandelingen zie verdedigen.	⇒ herkennen van de momenten waarop een spelhervattingen snel genomen kan worden (tegenpartij verrassen) ⇒ tijdens verdedigende spelhervattingen anticiperen op de mogelijkheid dat de bal wordt veroverd (positie kiezen t.b.v. dieptepass → counter) ⇒ tijdens aanvallende spelhervattingen anticiperen op de verliezen van de bal (voorkomen counter / restverdediging)
--	--	---	---	--

	verdedigen (→ doelpunten voorkomen)	⇒ (hogere) eisen aan het <u>rendement van handelen</u> gekoppeld aan de taak in het elftal en de gekozen speelwijze (strategie). ⇒ rendement van handelen wordt bepaalde door positie, richting, moment en snelheid. ⇒ steeds gericht op <u>de juiste keuze op het juiste moment</u>. ⇒ spelers herkennen en benutten elkaars kwaliteiten ⇒ rendement van handelen binnen storen en doelpunten voorkomen wordt bepaald door afstemming van onderlinge (basis) taken binnen de gekozen speelwijze. ⇒ Manier van storen en doelpunten voorkomen wordt bepaalde door speelveldgedeelte, speelwijze tegenpartij, stand in de wedstrijd / competitie. ⇒ Team is in staat om op basis van stand wedstrijd / competitie speelwijze eigen team aan te passen.	⇒ iedereen levert een bijdrage in het verdedigen (= <u>teamfunctie</u>) ⇒ ruimte met elkaar klein maken / houden (lengte / breedte (= knijpen) / onderlinge afstanden ⇒ druk op de balbezittende speler krijgen / houden ⇒ kort dekken in de buurt van de bal ⇒ rug- ruimtedekking verder van de bal vandaan. ⇒ nuttig blijven ⇒ handelen binnen de spelregels	⇒ voetbalhandelingen zijn taakspecifiek en spelers specialiseren zich voor een bepaald takenpakket binnen de gekozen speelwijze. ⇒ rendement van handelen wordt bepaalde door positie, richting, moment en snelheid. ⇒ Steeds meer gericht op <u>de juiste keuze op het juiste moment</u>. (hogere eisen aan het spelinzicht van de individuele spelers) ⇒ rendement van handelen binnen storen en doelpunten voorkomen wordt bepaald door afstemming van onderlinge (basis) taken binnen een gekozen speelwijze. ⇒ spelers spreken elkaar aan op de uitvoering hiervan.	⇒ (leren) verdedigen binnen de spelregels ⇒ spelregels benutten als strategie in het verdedigen ("buitenspelval") ⇒ <u>afspraken maken</u> over uitvoering van verdedigende spelhervattingen. ⇒ uitvoering is gebaseerd op de <u>kwaliteiten van betrokken spelers</u> (evt. specialisten(bv koppers)). ⇒ rendement wordt bepaald door de <u>kwaliteit en afstemming van handelen</u> van de betrokken spelers i.r.t. handelen van tegenstanders.
--	--	--	---	---	--

2.8 11 v 11 Teamorganisatie en taken per positie

			
(basis) taken: Als team	Verdedigen: samenwerken om doelpunten te voorkomen en de bal te veroveren ➤ speelruimte zo klein mogelijk maken – naar bal toe (pressen) – naar eigen doel toe (inzakken) – naar zijkanen toe (knijpen) ➤ druk op de balbezittende tegenstander houden ➤ scherp dekken in de omgeving van de bal ➤ rug- / ruimtedekking geven verder van de bal af ➤ zo lang mogelijk nuttig blijven ➤ geen overtredingen maken	omschakelen: snel omschakelen na balverlies: ➤ counter voorkomen, door direct druk te zetten op de speler met bal en/of anticiperen op een mogelijke lange bal ➤ rest van het team komt snel in positie (geen treurmoment) na verovering kijken of: ➤ direct een kans creëren door de bal snel diep te spelen of ➤ balbezit houden en komen tot een goede opbouw	Aanvallen: Opbouwen om kansen te creëren Doelpunten maken ➤ Speelruimte zo groot mogelijk maken – Breedte – diepte ➤ diep denken en zo mogelijk diep spelen ➤ bal houden ➤ principe: breedtespel dient als voorbereiding/inleiding voor dieptespel / dieptepass ➤ optimale veldbezetting

(basis) taken:	Verdedigen:	omschakelen:	Aanvallen:
Verdediging (1) (2) (3) (4) (5)	➤ afschermen / verdedigen gevaarlijk ruimte tussen keeper en laatste linie ➤ ruimte klein maken en houden (niet te snel inzakken) ➤ herkennen van moment lange bal tegenpartij ➤ hoe dicht bij het eigen doel, hoe scherper 2,4, en 5 moeten dekken ➤ (onderlinge) rugdekking (m.n. 3) ➤ slim verdedigen, geen overtredingen ➤ elkaar coachen	na balverlies: ➤ zo snel mogelijk omschakelen. ➤ speler dicht bij de bal, dieptepass voorkomen, druk op de bal. ➤ knijpen, pressen op de bal, niet uitgespeeld worden. na verovering kijken of: ➤ direct dieptepass mogelijk? ➤ diepgaande spelers, buitenspel? ➤ uitwaaiëren, positie spel spelen. ➤ andere spelers dan balbezitter moeten initiatief tonen.	➤ keuze opbouw lang / laatste linie mede afhankelijk van tegenpartij ➤ foutloos in de opbouw spelen - geen onnodig balverlies ➤ positioneel goed spelen, ruimte optimaal benutten ➤ hoge balsnelheid ➤ steeds bedoeling hebben speler(s) vrij te spelen ➤ elkaar coachen
doelverdediger (1)	• positie kiezen bij schoten, voorzetten en duel 1 tegen 1 • verwerken van de bal (handelingen met bal) - vallen, vangen, tippen en stompen • organiseren van de verdediging (coachen) in het algemeen en specifiek bij spelhervattingen.	na balverlies: • snel in positie komen om het doel (weer) te kunnen verdedigen • anticiperen op bal die direct diep wordt gespeeld (rugdekking / doel verkleinen) na verovering kijken of: • direct dieptepass mogelijk? • goede voortzetting	• diep denken, diep spelen, meedoen in het positie spel • goede voortzetting d.m.v. pass, uitworp, uittrap of doeltrap. • geen risico's nemen • organiseren en bewaken van de restverdediging (coachen)
Vrije verdediger (in een bepaalde situatie 3 of 4)	• rugdekking verzorgen centraal en aan de zijkanalen • oppakken doorkomende middenvelders • scherp (juiste moment) en sterk (juiste manier) in de duels • organiseren van de verdediging (coachen)	na balverlies: • snel in positie komen om (weer) rugdekking te kunnen geven • anticiperen op bal die direct diep wordt gespeeld na verovering kijken of: • direct dieptepass mogelijk? • goede voortzetting d.m.v. (diepte) pass of indribbelen	• zorgen voor een <u>man extra</u> om tot een goede opbouw te komen • inspelen (over de grond / door de lucht) van spitsen, middenvelders, verdedigers • op het moment dat de lange bal wordt gespeeld aansluiten • (op het juiste moment) inschuiven op het middenveld • aanspeelbaar zijn om terugpass mogelijk te maken • coachen van medespelers
Mandekkers rechts (2) / centrale verdediger (3 of 4) / links (5)	• directe tegenstander dekken (binnenkant - tussen tegenstander en het doel) • dicht bij eigen doel kort dekken • scherp (juiste moment) en sterk (juiste manier) in de duels • schoten op doel blokkeren • gevaarlijkste tegenstander overnemen • knijpen/rugdekking geven	na balverlies: • snel in positie komen en directe tegenstander dekken • anticiperen op bal die direct diep wordt gespeeld na verovering kijken of: • direct dieptepass mogelijk? • goede voortzetting d.m.v. (diepte) pass of indribbelen	• positiekiezen (vrijlopen, aanbieden) • met de juiste snelheid inspelen van medespelers (diep denken / diep doen) • verplaatsen van het spel • terugpass mogelijk maken • mee aansluiten richting middenlijn bij lange bal van de keeper • geen risico's nemen

(basis) taken:	Verdedigen:	omschakelen:	Aanvallen:
Middenveld (6) (8) (10)	➤ linies kort op elkaar – afstand middenveld / spitsen – <u>en</u> afstand middenveld / verdediging ➤ positie kiezen tussen middenvelders van de tegenpartij en eigen doel ➤ druk op de bal houden / agressief, maar met verstand ➤ scherp (juiste moment) en sterk (juiste manier) in de duels ➤ 2e bal winnen ➤ naar kant van de bal toe rugdekking geven en ruimte wegnemen ("knijpen"). ➤ slim verdedigen, geen overtredingen ➤ elkaar coachen	na balverlies: ➤ zo snel mogelijk omschakelen. ➤ speler dicht bij de bal, dieptepass voorkomen, druk op de bal. ➤ knijpen, pressen op de bal, niet uitgespeeld worden. na verovering kijken of: ➤ direct dieptepass mogelijk? ➤ diepgaande spelers, buitenspel? ➤ uitwaaiëren, positiespel spelen. ➤ andere spelers dan balbezitter moeten initiatief tonen.	➤ schakel tussen verdediging en aanval - dienende rol. ➤ alles gericht op realiseren van scoringskansen ➤ één of twee middenvelder(s) ondersteunen de spitsen - de andere middenvelder(s) bewaken restverdediging (controlerend) ➤ geen onnodig balverlies, niet onnodig lopen met de bal ➤ positioneel goed spelen, ruimte optimaal benutten ➤ hoge balsnelheid ➤ elkaar coachen
Middenvelder rechts (6) / links (8)	• in de eigen zone spelen en positie kiezen tussen tegenstander en eigen doel • kort dekken in de omgeving van de bal • druk op de balbezittende tegenstander - dieptepass voorkomen en niet laten uitspelen • scherp (juiste moment) en sterk (juiste manier) in de duels • (naar kant van de bal toe) rugdekking geven en ruimte wegnemen. • gevaarlijkste tegenstander overnemen • als op de bal gejaagd wordt, geen ontsnappingsmogelijkheid bieden	na balverlies: • zo snel mogelijk omschakelen. • speler dicht bij de bal dieptepass voorkomen, druk op de bal • snel in positie komen en directe tegenstander dekken • snel rugdekking geven en ruimte wegnemen na verovering kijken of: • direct dieptepass mogelijk? • diepgaande spelers, buitenspel? • eventueel zelf loopactie in de diepte (omzeilen buitenspel). • uitwaaiëren, positiespel spelen.	• controlerende taak, balans • ruimte creëren om tot goed positiespel te komen. • niet lopen met de bal (balverlies). • geen risico's (breedtepasses) • niet steeds vóór de linker- en rechterspits de ruimte dicht lopen. • Bij aanval aan de andere kant opduiken in het strafschopgebied of positie kiezen voor afvallende bal (kopkracht/schieten van afstand).
Middenvelder centraal (10)	• in de eigen zone spelen en positie kiezen tussen tegenstander en eigen doel • kort dekken in de omgeving van de bal • druk op de balbezittende tegenstander - dieptepass voorkomen en niet laten uitspelen • scherp (juiste moment) en sterk (juiste manier) in de duels • (naar kant van de bal toe) rugdekking geven en ruimte wegnemen. • opvangen inschuivende centrale verdediger tegenpartij. • als op de bal gejaagd wordt, geen ontsnappingsmogelijkheid bieden	na balverlies: • zo snel mogelijk omschakelen. • speler dicht bij de bal dieptepass voorkomen, druk op de bal • snel in positie komen en directe tegenstander dekken • snel rugdekking geven en ruimte wegnemen na verovering kijken of: • direct dieptepass mogelijk? • diepgaande spelers, buitenspel? • eventueel zelf loopactie in de diepte (omzeilen buitenspel). • uitwaaiëren, positiespel spelen.	• kiezen van de juiste positie, niet te diep spelen / dienend ten opzichte van de centrale spits. • ruimte creëren om tot goed positiespel te komen. • niet lopen met de bal (balverlies). • geen risico's (breedtepasses) • komen in scoringspositie (opduiken in het strafschopgebied of positie kiezen voor afvallende bal) • maken van doelpunten

(basis) taken:	Verdedigen:	omschakelen:	Aanvallen:
Spitsen (7) (9) (11)	➔ bij opbouw tegenpartij terugzakken tegen middenveld aan (ruimte met elkaar klein maken) ❖ inzakken eigen helft ❖ inzakken kop cirkel ❖ druk vooruit zetten ➔ positie kiezen tussen verdedigers van de tegenpartij en eigen doel - verantwoordelijk voor de 4 verdedigers. ➔ opbouw tegenstander afschermen en dieptepass voorkomen ➔ juiste moment kiezen om jagen op de bal in te zetten ➔ druk op de bal houden / agressief, maar met verstand ➔ naar kant van de bal toe rugdekking geven en ruimte wegnemen ("knijpen"). ➔ elkaar coachen	na balverlies: ➔ zo snel mogelijk omschakelen. ➔ speler dicht bij de bal, dieptepass voorkomen, druk op de bal. ➔ knijpen, pressen op de bal, niet uitgespeeld worden. na verovering kijken of: ➔ je direct kunnen scoren ➔ of dat je een medespeler kan laten scoren ➔ loopacties in de diepte - let op buitenspel ➔ uitwaaiëren, positiespel spelen.	➔ veldbezetting optimaal houden (veld zo groot mogelijk houden) ➔ variatie in de wijze van vrijlopen (afwisselend in de bal of juist in de diepte) ➔ (steeds) aanspeelbaar zijn voor de dieptepass of pass of de grond ("lezen van de opbouw") ➔ creëren van kansen door het maken van een individuele actie, een (korte) combinatie en/of het geven van een voorzet. ➔ bij voorzetten van de (andere) zijkant opduiken in de 16 meter. ➔ maken van doelpunten
Meugelspitsen rechts (7) / links (11)	• veldbezetting: ruimte klein maken (naar binnen knijpen) • niet <u>alleen</u> verantwoordelijk voor directe tegenstander • ruimte op middenveld verdedigen (knijpen) • dieptepass voorkomen (dwingen tot breedtepass) • niet laten uitspelen, tijd winnen, zodat medespelers kunnen herstellen • overnemen andere (gevaarlijkere) tegenstander • bal veroveren	na balverlies: • zo snel mogelijk omschakelen. • dicht bij de bal, dieptepass voorkomen, druk op de bal. • knijpen, pressen op de bal, niet uitgespeeld worden. na verovering kijken of: • je direct kunnen scoren • of dat je een medespeler kan laten scoren • loopacties in de diepte (breed of binnendoor) - let op buitenspel • ruimte zo snel mogelijk groot maken (uitwaaiëren)	• positiekiezen/ruimte creëren • vrijlopen, aanbieden breed en diep ("lezen van de opbouw") • individuele actie/1-2 combinatie • voorzetten geven • bij voorzetten van de andere kant erbij zitten • doelpunten scoren
Spits centraal (9)	• veld klein maken en i.s.m. de vleugelspitsen opbouw tegenpartij storen/afschermen. • dwingen tot breedtepass / dieptepass wegnemen. • niet laten uitspelen • druk op balbezitter, juiste moment aanval op de bal. • opvangen van opkomende verdediger	na balverlies: • zo snel mogelijk omschakelen. • dicht bij de bal, dieptepass voorkomen, druk op de bal. • niet uitgespeeld worden. na verovering kijken of: • je direct kunnen scoren • of dat je een medespeler kan laten scoren • loopacties in de diepte - let op buitenspel • ruimte zo snel mogelijk groot maken	• vrijlopen, aanbieden ("lezen van de opbouw") • alert zijn op de dieptepass • individuele actie/1-2 combinatie • in scoringspositie komen • scoren van doelpunten • ruimte creëren voor opkomende middenvelders en vleugelspitsen

3. Beoordelingsformulier

3.1 Uitleg beoordelingsformulier

De taak van een scout is om de beste spelers (*) te herkennen en door te geven aan de scoutingscoördinator. Het Jeugd Plan Nederland drijft op de inzet van de vele scouts die een goed oog moeten hebben voor talentvolle spelers. Nu is de speler die er steeds een paar voorbij dribbelt en altijd de doelpunten maakt makkelijk te herkennen evenals de speler die achterin alles tegenhoudt en met een pass zijn aanvallers weer in stelling brengt. Moeilijker wordt het als het een in eerste instantie onopvallende speler betreft die steeds op de goede plaats staat, de bal altijd naar de goede kleur speelt en anderen beter laat spelen. Indien we ook deze spelers in beeld willen krijgen en houden is het vaak zinvol om een uitgebreider rapport te maken aan de hand van de teamfuncties en taken per positie. Belangrijk daarbij is dan wel dat de scout op de hoogte is van wat je van kinderen in een bepaalde leeftijd en binnen een bepaalde teamfunctie mag verwachten. Wat je in een bepaalde leeftijd mag verwachten is ook in dit handboek opgenomen, zodat je daar altijd op terug kunt vallen.

Het invullen van een 11v11 beoordelingsformulier is pas zinvol nadat je de betreffende speler iets vaker gezien hebt. Je voorkomt dan dat een momentopname grondig vastgelegd wordt en je een niet volledig beeld schetst. Echt moeilijk is het invullen niet, maar een paar keer als oefening met een beoordelingsformulier een speler beoordelen helpt wel om voor jezelf een goed beeld te krijgen van wat waar ingevuld kan worden. Het is voor de KNVB-scout beslist niet noodzakelijk om steeds een 11v11 beoordelingsformulier in te vullen maar als je het af en toe doet dan kan het helpen om tijdens het scoutingsoverleg spelers goed met elkaar te kunnen vergelijken.

Uiteindelijk kan in de laatste kolom "opmerkingen/advies" het beeld helemaal duidelijk gemaakt worden. Het 7v7 formulier is bijgevoegd voor het geval dat de scouting voor de KRVT (KNVB Regionale Voetbaltrainingen) ook een vast onderdeel gaat worden van de werkzaamheden van de KNVB-scouts. Het 7v7 formulier geeft de KNVB-scout echter alleen een handvat voor het kijken naar E-pupillen (indien van toepassing). De E-pupillen hoeven dus niet allemaal via de beoordelingsformulieren in kaart gebracht te worden.

VOETBAL IS ONS LEVEN

Voor de regiocoach / JPN coach / districtcoach is het wel heel zinvol om één keer per jaar van zijn/haar gehele team de beoordelingsformulieren 11v11 in te vullen en op te (laten) slaan. Veel van deze spelers vinden we in een later traject weer terug en dan is het goed als er al een duidelijk beeld van de speler beschreven is, zodat ook gekeken kan worden naar de progressie die de betreffende speler gemaakt heeft. Zeker voor de coaches van de Nationale teams zijn dit zeer waardevolle gegevens.

* waar "speler" staat kan natuurlijk ook "speelster" gelezen worden en dat geldt natuurlijk ook voor "spelers" / "speelsters"

3.2 Beoordelingsformulieren

Op de volgende pagina's tref je de onderstaande beoordelingsformulieren aan:

- Voorbeeld beoordelingsformulier
- Beoordelingsformulier 7:7 voor E-pupillen
- Beoordelingsformulier 11:11 voor de positie: doelverdediger (1)
- Beoordelingsformulier 11:11 voor de positie: linker- en rechterleugelverdediger (2 en 5)
- Beoordelingsformulier 11:11 voor de positie: centrale verdediger (3 en 4)
- Beoordelingsformulier 11:11 voor de positie: linker- en rechter middenvelder, punt naar voren (6 en 8)
- Beoordelingsformulier 11:11 voor de positie: verdedigende middenvelder, punt naar achter (6)
- Beoordelingsformulier 11:11 voor de positie: aanvallende middenvelder, punt naar achter (8 en 10)
- Beoordelingsformulier 11:11 voor de positie: aanvallende middenvelder, punt naar voren (10)
- Beoordelingsformulier 11:11 voor de positie: linker- en rechterspits (7 en 11)
- Beoordelingsformulier 11:11 voor de positie: centrumspits (9)

Sponsors en mediapartners: